

Kort om Speciallæge Ph.d. Charlotte Floridon

Ejer Gynækologisk Klinik Holbæk

Aktiv forsker og vejleder

Ansvarlig læge Sundhedsklinikken Reden/Kvindelancen Rsyd

Formand Gynækologerne DFKO 2016-2018

Bestyrelsesmedlem DSOG 2008-2018

Fonden for Faglig Udvikling 2015-2021

Diverse Udvalg, SST, roadshows KB, HPV mm

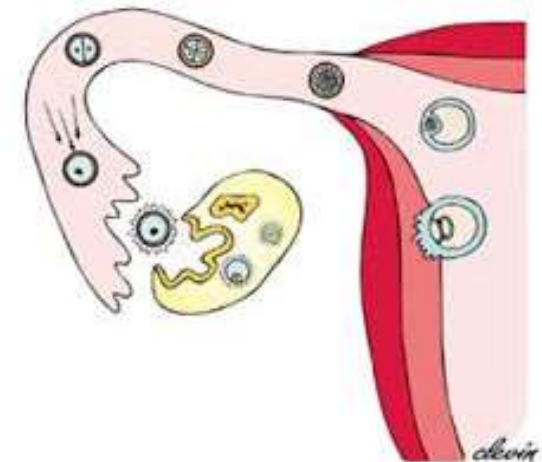

Overgangsalder kaldes også klimakteriet eller menopausen

Kvinden er ca. 52 år

Æggestokkene løber tør for æg

Hormonproduktionen stopper gradvist

Østrogen og Progesteron har indvirkning på krop og væv

Overgangsalderen har **MANGE** symptomer

Hedeture

Svedeture

Nattesved

Søvnløshed

Inkontinens

Humør

Hjertebanken

Tørre Slimhinder

Udflåd

Blærebetændelse

Blødningsforstyrrelser

Kløe

Samleje smerter

Knogleskørhed

Hjerte/Kar

Hjernetåge

Psykiske symptomer

Osv Osv

Bortfald af østrogen - Hvad sker der i kroppen ?

Slimhinderne bliver tynde og sarte

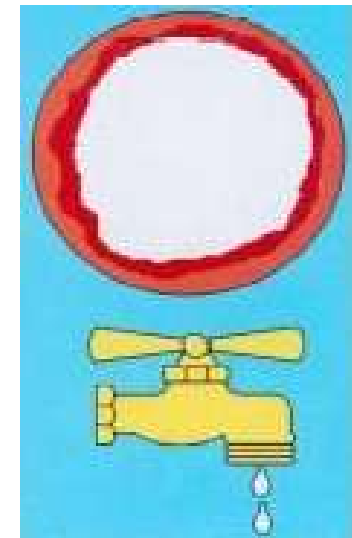
Fx i skede, blære og urinrør

mister fugtighed og tykkelse

smerter, svie, kløe,

problemer ved samleje

inkontinens og blærebetændelse

Bortfald af østrogen - Hvad sker der i Kroppen ?

Hud

Hudens kollagenindhold falder

Huden bliver mindre elastisk

Huden ser ældre ud

Hår

Mister smidighed

Mange taber hår

Barbie fylder 52 år

Bortfald af østrogen - Hvad sker der i kroppen ?

· **Knogler** vedligeholdes af østrogen

Østrogen forhindrer knoglenedbrydning

Risiko for osteoporose

Hjerte/Kar østrogen modvirker åreforkalkning

Øget alder - risiko for forhøjet blodtryk, rytme mm

Øget alder – risiko for blodpropper i hjerte og hjerne

Øget alder – kolesterol tallet, den "lede LDL" stiger

Østrogen øger det gode HDL

Hormonforstyrrelse - Million Women spøgelset ?

Kvindes ret til livskvalitet og behandling på et oplyst grundlag?

Hvem skal hjælpe? Arbejdspladsen, gynækologen, samfundet, SST?

Behandlingen er ANDERLEDES end i Million Women dagene!

Vi er i 2020'erne, ca 10% behandles, men burde være 25%

Handler IKKE kun om knogleskørhed, hjerte/karsygdom, tyktarmskræft osv!

Hormonbehandling på et oplyst grundlag

Risiko

Øget risiko for brystkræft, livmoderkræft, æggestokkræft, demens hvis > 65 år

Østrogen alene HVIS livmoder: **Det gør man IKKE !**

Risiko for blodprop mm, ved "gammeldags" tablet: **Det gør man IKKE, og dog !**

Ulemper

Fibromer – blødningsforstyrrelser – hovedpine/vægtstigning ? **Tjahhhh !**

Kunstigt gestagen eller naturligt Progesteron ? **Er IKKE altid et simpelt valg !**

Hormonbehandling – hvad er bioidentisk ?

Piller Activelle, Kliogest: **IKKE ved mig og dog !** Trisekvens: **JA ved yngre !**

Transdermal østrogen er bioidentisk

Vivelle, Divigel, Estrogel, Lenzetto: **Er GODT !**

Beskyttelse af livmoder: Er IKKE altid et simpelt valg !

Mirena - et gestagen, giver den risiko for brystkræft ? Provera - et gestagen

Utrogestan - et bioidentisk Progesteron

Rødkløver, Soya og kosttilskud

Myter eller evidens ?

Sojaprodukter, Rødkløver, Hør og Sesamfrø indeholder

Phytoestrogener, også kaldet Isoflavonoider

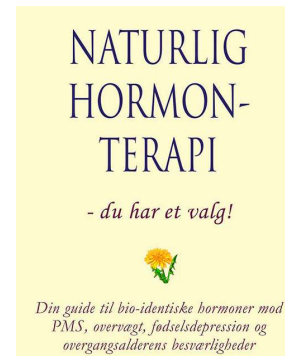
ligner kemisk Østradiol

Hvad skal man nu mene om det ?

Er kosttilskud pengene værd ? Er det farligt?

Rødkløver og Soya ser ikke ud til at øge risikoen for brystkræft
men undersøgelserne er få og små - og af kort varighed
Patienterne ikke velbeskrevne - og ingen sikkerhedsstudier

Hormonbehandling

Hvem er eksperter - er de enige – hvad med DSOG ?

Anette Tønnes DSOG medlem

Huxi Bach og Marie Foegh ?

Rene Toft Simonsen ?

Ellen Løkkegaard DSOG medlem

Øjvind Lidegaard DSOG medlem

Hormonbehandling

Case

52 år, henvist mhp. hormonbehandling. Har hede/svedeture, dårlig nattesøvn, tørhed i skeden, nedsat sexlyst. Er bange for at blive skilt. Oplever tit at være et sted, og pludselig tænke: hvad laver jeg lige her.

Morfar og Mor blodprop som hh 55 og 62 årig.

Hvad mangler jeg at spørge om ? Hormoner ?

Hormonbehandling

Case

44 år, BMI 31, FSH 70, ikke menses i 2 år. Har daglige hede/svedeture, tør hud og slimhinder, hårtab og smerter i leddene. Havde som 25 årig DVT i venstre UE efter flyvetur til Brasilien. Fik dengang P-piller. Er udredt, ingen blodsygdom, får ikke blodfortyndende.

Hvad mangler jeg at spørge om ? Hormoner ?

for opmærksomheden